

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

21. veljače 2013. (*)

„Članak 48. UFEU-a – Socijalna sigurnost radnika migranata – Uredba (EEZ) br. 1408/71 i (EZ) br. 883/2004 – Starosno osiguranje i osiguranje nadživjelih članova obitelji – Posebna odredba za primjenu nacionalnog zakonodavstva koje se odnosi na starosne mirovine – Izračun davanja”

U predmetu C-282/11,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Španjolska), odlukom od 9. svibnja 2011., koju je Sud zaprimio 6. lipnja 2011., u postupku

Concepción Salgado González,

protiv

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS),

Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS),

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: A. Tizzano (izvjestitelj), predsjednik vijeća, M. Ilešič, E. Levits i J.-J. Kasel i M. Berger, suci,

nezavisni odvjetnik: J. Mazak,

tajnik: M. Ferreira, glavni administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 24. svibnja 2012.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) i Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS), Trillo García i P. García Perea, abogados,
- za španjolsku vladu, A. Rubio González, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, S. Pardo Quintillán i V. Kreuzschatz, u svojstvu agenata,

nakon saslušanja mišljenja nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 13. rujna 2012.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i članove njihovih obitelji koji se kreću unutar Zajednice, u verziji izmijenjenoj i ažuriranoj Uredbom Vijeća (EZ) br. 118/97 od 2. prosinca 1996. (SL L 28, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 7., str. 7.), kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 629/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. (SL L 114., str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5. svezak 5., str. 241.) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 1408/71), te Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 3., str. 160.), kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 988/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. (SL L 284, str. 43.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 213.), (u daljnjem tekstu: Uredba br. 883/2004).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između C. Salgado Gonzales i Instituto Nacional de la Seguridad Social (u daljnjem tekstu: INSS) i Tesoreria General de la Seguridad Social (TGSS) u vezi s iznosom starosne mirovine tužiteljice u glavnom postupku.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Članak 3. stavak 1. Uredbe br. 1408/71 određuje:

„Podložno posebnim odredbama ove Uredbe, osobe na koje se ova Uredba odnosi podliježu istim obvezama i uživaju ista prava na temelju zakonodavstva svake države članice kao državljani te države.”

4 U skladu s člankom 45. stavkom 1. te uredbe:

„Ako zakonodavstvo države članice uvjetuje stjecanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanje, prema sustavu koji nije poseban sustav u smislu stavka 2. ili 3., navršavanjem razdoblja osiguranja ili boravišta, nadležna ustanova te države članice prema potrebi uzima u obzir razdoblja osiguranja ili boravišta navršena prema zakonodavstvu druge države članice, bilo prema općem sustavu ili posebnom sustavu ili pak u svojstvu zaposlene osobe ili samozaposlene osobe. U tu svrhu uzimaju se u obzir ta razdoblja kao da su navršena prema njezinu zakonodavstvu.”

5 Članak 46. stavak 2. Uredbe br. 1408/71 određuje:

„Ako su potrebni uvjeti zakonodavstva države članice za stjecanje prava na davanja ispunjeni tek nakon primjene članka 45. i/ili članka 40. stavka 3., primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) nadležna ustanova određuje teoretski iznos davanja na koji bi dotična osoba mogla ostvariti pravo uz uvjet da su za sva razdoblja osiguranja i/ili boravišta navršena u skladu sa zakonodavstvom države članice koje se primjenjivalo na zaposlenu osobu ili samozaposlenu osobu navršena u toj državi u skladu sa zakonodavstvom koje ona primjenjuje na datum priznavanja davanja. [...]

(b) nadležna ustanova nakon toga utvrđuje stvaran iznos davanja na temelju teoretskog iznosa navedenog u prethodnom stavku u skladu s omjerom između trajanja razdoblja osiguranja ili boravišta navršenih prije nastupa osiguranog slučaja u skladu sa zakonodavstvom svih predmetnih država članica.”

6 Članak 47. stavak 1. Uredbe br. 1408/71 određuje:

„Za određivanje teoretskih i razmjernih (pro rata) iznosa iz članka 46. stavka 2., primjenjuju se sljedeća pravila:

[...]

(g) ako se prema zakonodavstvu države članice davanja određuju na temelju prosječnih doprinosa, nadležna ustanova utvrđuje taj prosjek u odnosu samo na ona razdoblja osiguranja navršena prema zakonodavstvu navedene države. ”

7 U skladu s člankom 89. uredbe, „posebne odredbe za provedbu određenih zakonodavstava određenih država članica navedene su u Prilogu VI.”

8 Točka 4. naslova H (D) stavak 4. (Španjolska) Priloga VI. Uredbi br. 1408/71 određuje:

„(a) Prema članku 47. Uredbe, izračun teoretskih španjolskih davanja provodi se na temelju stvarnih doprinosa osigurane osobe tijekom godina koje neposredno prethode uplati posljednjeg doprinosa španjolskom socijalnom osiguranju;

(b) Iznos dobivene mirovine uvećava se za iznos povećanja i revalorizacije koji se izračunava za svaku sljedeću godinu, za mirovine iste vrste.”

9 Članak 90. Uredbe br. 883/2004 predviđa da je Uredba br. 1408/71 u bitnome stavljena izvan snage od datuma početka primjene Uredbe br. 883/2004.

10 Članak 87. stavak 5. Uredbe 883/2004 sadržava sljedeću prijelaznu odredbu:

„Prava osobe, koja je koristila mirovinu prije dana primjene ove Uredbe u državi članici može [mogu] se preispitati na zahtjev navedene osobe, uzimajući u obzir ovu Uredbu.”

11 Na temelju članka 91. te uredbe, ona se primjenjuje od dana stupanja na snagu provedbene uredbe.

12 Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbene Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 284, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku,

poglavlje 5. svezak 2., str. 171.), u skladu s njezinim člankom 97., stupila je na snagu 1. svibnja 2010.

Španjolsko pravo

13 U skladu s člankom 161. stavkom 1. točkom (b) općeg zakona o socijalnoj sigurnosti (Ley General de la Seguridad Social), kako je izmijenjen i potvrđen kraljevskim zakonodavnim dekretom 1/1994 od 20. lipnja 1994. (u daljnjem tekstu: LGSS), u verziji koja se primjenjuje na predmet u glavnom postupku, pravo na starosnu mirovinu zahtijeva, između ostalog, minimalno razdoblje plaćanja doprinosa od 15 godina.

14 U skladu s člankom 162. stavkom 1. LGSS-a:

„Temeljni iznos starosne mirovine, sukladno sustavu doprinosa, kvocijent je dobiven dijeljenjem s brojem 210 osnovice za plaćanje doprinosa zainteresirane strane tijekom 180 mjeseci neposredno prije mjeseca koji prethodi operativnom događaju.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

15 C. Salgado González je u Španjolskoj uplaćivala doprinos u Regimen Especial de Trabajadores Autonomos (posebni sustav za samozaposlene osobe) i to ukupno 3711 dana, od 1. veljače 1989. do 31. ožujka 1999., te u Portugalu ukupno 2100 dana, od 1. ožujka 2000. do 31. prosinca 2005.

16 U Španjolskoj je zatražila starosnu mirovinu. INSS joj je 9. studenoga 2006. odobrio tu starosnu mirovinu, i to s učinkom od 1. siječnja 2006.

17 INSS je prvo na temelju članka 162. stavka 1. LGSS-a odredio da temeljni iznos ovog davanja bude 341,65 EUR mjesečno.

18 Taj je iznos dobiven zbrajanjem osnovice doprinosa uplaćivane u Španjolskoj od 1. siječnja 1991. do 31. prosinca 2005. te dijeljenjem rezultata s 210, pri čemu taj djelatelj, kako je razvidno iz spisa, odgovara ukupnom iznosu redovnih doprinosa (12 na godinu) i izvanrednih doprinosa (dva na godinu) uplaćenih u razdoblju od 180 mjeseci, tj. 15 godina.

19 Navedeni temeljni iznos bio je podvrgnut prvotnoj prilagodbi, tj. smanjenju od 53 %, kako bi se uzele u obzir godine tijekom kojih je C. Salgado González uplaćivala doprinose. Nakon prve prilagodbe, temeljni iznos bio je 181,07 EUR.

20 Taj je iznos bio ponovno prilagođen kako bi se odredilo koliki udio iznosa starosne mirovine ide na teret Kraljevine Španjolske. S tim je ciljem INSS uzeo u obzir udio doprinosa koji je C. Salgado González uplaćivala u Španjolskoj u odnosu prema sveukupnom iznosu njezinih uplaćenih doprinosa. Udio doprinosa na teret te države članice utvrđen je na 63,86 % iznosa prilagođene osnove, koja je odgovarala iznosu od 115,63 EUR. Taj je iznos, koji je bio revaloriziran i uključivao dodatke, konačno određen na 371,36 EUR.

- 21 C. Salgado González, koja smatra da prilikom izračunavanja njezine mirovine treba uzeti u obzir doprinose koje je uplaćivala u Portugalu, 8. siječnja 2007. podnijela je zahtjev da se iznos revidira i odredi na 864,14 EUR mjesečno.
- 22 INSS je taj zahtjev odbio te je naknadno taj iznos odredio na 336,86 EUR mjesečno.
- 23 Taj je iznos, na temelju članka 162. stavka 1. LGSS-a, dobiven zbrajanjem osnovica doprinosa u Španjolskoj uplaćenih u razdoblju između 1. travnja 1984. i 31. ožujka 1999., tj. tijekom 15 godina koje su prethodile plaćanju zadnjeg doprinosa C. Salgado González u Španjolskoj, te njihovim dijeljenjem s 210. Međutim, budući da je tužiteljica u glavnom postupku počela plaćati doprinose za španjolsko socijalno osiguranje tek 1. veljače 1989., doprinosi uplaćeni između 1. travnja 1984. i 31. siječnja 1989. izračunani su kao nula.
- 24 Tu je osnovicu INSS prilagodio, kako je opisano u točkama 19. i 20. ove presude, kako bi utvrdio stvarni iznos davanja.
- 25 Nakon neuspješnih upravnih tužbi, C. Salgado González podnijela je tužbu pri Juzgado de lo Social No 3, Ourense (socijalni sud), koja je također odbijena.
- 26 Sud koji je uputio zahtjev, pred kojim je podnesena žalba, pojašnjava da je INSS kod izračuna osnovnog iznosa starosne mirovine, koju treba dodijeliti tužiteljici u glavnom postupku, primijenio točku 4. naslov H Priloga VI. Uredbi br. 1408/71 u vezi s člankom 162. stavkom 1. LGSS-a.
- 27 Sud koji je uputio zahtjev navodi da nimalo ne dvoji o tome da doprinose koje je C. Salgado González plaćala u Portugalu nije moguće uključiti u izračun osnovice njezine španjolske mirovine. Međutim, smatra da metoda kojom je INSS izračunao tu osnovicu nije u skladu sa zahtjevima slobode kretanja radnika koji se primjenjuju na socijalna davanja iz članka 48. UFEU-a kao ni s jednakim postupanjem s radnicima migrantima i onima koji to nisu na temelju članka 3. Uredbe br. 1408/71.
- 28 Posebno, s jedne strane upotreba broja 210 kao djelitelja u pogledu radnika migranata Zajednice, čak i u slučaju razdoblja plaćanja doprinosa u Španjolskoj koje je kraće od 15 godina, stavlja radnike migrante u neravnopravan položaj u odnosu na radnike koji nisu migranti i koji uplaćuju doprinose u Španjolskoj. Zbog doprinosa jednakih onima koje ima radnik koji nije migrant a koji uplaćuje doprinose u Španjolskoj, radnik migrant Zajednice, čiji se doprinosi dijele između Španjolske i druge države članice, imat će smanjenu osnovicu razmjerno manjem iznosu doprinosa uplaćenih u Španjolskoj. Takav bi rezultat bio u suprotnosti s ciljem Zajednice utvrđenim u članku 48. UFEU-a, a to je da se izbjegne da se radniku migrantu smanji iznos davanja koji bi dobivao da nije migrant (vidjeti presude od 9. kolovoza 1994., Reichling, C-406/93, Zb., str. I-4061., t. 26., i od 12 rujna 1996., Lafuente Nieto, C-251/94, Zb., str. I-4187., t. 38.).
- 29 S druge strane, sud koji je uputio zahtjev navodi da što više radnik uplaćuje doprinose u državi članici koja nije Kraljevina Španjolska, to mu manje vremena tijekom profesionalne karijere preostaje za plaćanje doprinosa u Španjolskoj - koji se jedini mogu uzeti u obzir u skladu s točkom 4. naslovom H Priloga VI. Uredbi br. 1408/71 - tijekom razdoblja od 15 godina utvrđenog u članku 162. stavku 1. LGSS-a. Te bi

okolnosti bile značajne za razliku između situacije u kojoj je radnik migrant koji plaća doprinose u Španjolskoj i radnika koji nije migrant koji također plaća doprinose u Španjolskoj, u mjeri u kojoj potonji raspolaže cijelim vremenom svoje profesionalne karijere kako bi pokrio tih 15 godina doprinosa.

30 Tribunal Superior de Justicia de Galicia je stoga odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Je li u skladu s ciljevima Zajednice utvrđenima u članku 48. UFEU-a i članku 3. [Uredbe br. 1408/71], te s [točkom 4. naslovom H Priloga VI. Uredbi br. 1408/71], tumačiti taj prilog [...] u smislu da se, za izračun teoretskih španjolskih davanja proveden na temelju stvarnih doprinosa osigurane osobe tijekom godina koje neposredno prethode uplati posljednjeg doprinosa španjolskom socijalnom osiguranju, iznos dobiven na taj način podijeli s brojem 210, koji je u skladu s člankom 162. stavkom 1. LGSS-a određen kao djelatitelj za izračun osnovice starosne mirovine?

2. U slučaju da je odgovor na prvo pitanje negativan:

Je li u skladu s ciljevima Zajednice utvrđenima u članku 48. UFEU-a i članku 3. [Uredbe br. 1408/71], te s [točkom 4. naslovom H Priloga VI. Uredbi br. 1408/71], tumačiti taj prilog u smislu da se, za izračun teoretskih španjolskih davanja proveden na temelju stvarnih doprinosa osigurane osobe tijekom godina koje neposredno prethode uplati posljednjeg doprinosa španjolskom socijalnom osiguranju, iznos dobiven na taj način podijeli s brojem godina tijekom kojih su doprinosi uplaćivani u Španjolskoj?

3. U slučaju da je odgovor na drugo pitanje negativan te bez obzira na odgovor na prvo pitanje:

Je li u slučaju opisanom u predmetnom postupku, kako bi se zadovoljio cilj Zajednice iz članka 48. UFEU-a i članka 3. [Uredbe br. 1408/71] moguća analogna primjena [stavka 2. točke (a), naslov „Španjolska”, Priloga XI. Uredbi (EZ) br. 883/2004], te je li posljedično moguće za razdoblje plaćanja doprinosa u Portugalu uzeti u obzir osnovicu doprinosa u Španjolskoj vremenski najbližu tom razdoblju, uzimajući u obzir razvoj potrošačkih cijena?

4. U slučaju da je odgovor na prvo, drugo i treće pitanje negativan:

Ako se nijedno od prethodnih tumačenja ne smatra u cijelosti ili djelomično točnim, koje bi tumačenje [točke 4. naslova H Priloga VI. Uredbi 1408/71], pod uvjetom da je korisno za rješavanje predmetnog spora, najviše odgovaralo ciljevima Zajednice iz članka 48. UFEU-a i članka 3. [Uredbe br. 1408/71], te [točki 4. naslova H Priloga VI. toj uredbi]?”

Prethodna pitanja

31 Svojim pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita jesu li članku 48. UFEU-a, članku 3. Uredbe br. 1408/71 i točki 4. naslova H Priloga VI.

toj uredbi, ili stavku 2. točki (a) naslov „Španjolska” Priloga XI. Uredbi br. 883/2004, protivni propisu države članice, kao što je onaj o kojemu je riječ u glavnom postupku, na temelju kojeg se teoretski iznos starosne mirovine samozaposlenog radnika, migranta ili onog koji to nije, redovito izračunava na temelju osnovica doprinosa tog radnika za određeno referentno razdoblje od 15 godina, koje prethodi plaćanju njegovog zadnjeg doprinosa u toj državi članici, podijeljenih s 210, a da se ni trajanje tog razdoblja ni korišteni djelatnik ne mogu prilagoditi kako bi se uzela u obzir činjenica da je dotični radnik ostvario pravo na slobodu kretanja.

- 32 Prvo treba napomenuti da se u skladu s člankom 91. Uredbe br. 883/2004, u vezi s člankom 97. Uredbe br. 987/2009, Uredba br. 883/2004 primjenjuje tek od 1. svibnja 2010.
- 33 Međutim, kako je razvidno iz točke 16. ove presude, INSS je 9. studenoga 2006. C. Salgado González odobrio starosnu mirovinu s učinkom od 1. siječnja 2006. Nadalje, kako je također primijetio nezavisni odvjetnik u točki 30. svog mišljenja, u spisu nigdje nije navedeno da se C. Salgado González pozvala na mogućnost revizije svojih prava predviđenu člankom 87. stavkom 5. te uredbe.
- 34 Iz toga slijedi da se Uredba br. 883/2004 ne primjenjuje *ratione temporis* na predmet u glavnom postupku.
- 35 Kako bi se dao odgovor na pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev, valja istaknuti da Uredba br. 1408/71 ne uspostavlja zajednički sustav socijalne sigurnosti, no dopušta postojanje različitih nacionalnih sustava i čiji je jedini cilj osigurati koordinaciju tih sustava. Iz ustaljene sudske prakse stoga proizlazi da države članice zadržavaju nadležnost prilikom organizacije svojih sustava socijalne sigurnosti (vidjeti presude od 1. travnja 2008., *Gouvernement de la Communauté française i gouvernement wallon*, C-212/06, Zb., str. I. - 1683. t. 43, kao i od 21. srpnja 2011., *Stewart*, C-503/09, Zb., str. I. - 6497., t. 75.).
- 36 Sukladno tome, zbog neusklađenosti na razini Unije od zakonodavstva svake države članice očekuje se da posebno odredi uvjete za ostvarivanje prava na davanja (vidjeti prethodno navedenu presudu *Stewart*, t. 76. i navedenu sudsku praksu).
- 37 Države članice moraju prilikom izvršavanja te ovlasti ipak poštovati pravo Europske unije te posebno odredbe UFEU-a, kojima se svakom državljanu Unije priznaje pravo na kretanje i boravak na državnom području države članice (vidjeti prethodno navedenu presudu *Stewart*, t. 77. i navedenu sudsku praksu).
- 38 U tom pogledu valja podsjetiti da u skladu s člankom 45. Uredbe br. 1408/71, ako zakonodavstvo države članice uvjetuje stjecanje prava na davanje propisano tom odredbom navršavanjem razdoblja osiguranja, kao u slučaju starosne mirovine, nadležna ustanova te države članice treba prema potrebi voditi računa o razdobljima osiguranja navršenim na temelju zakonodavstva druge države članice. U tu se svrhu uzimaju u obzir ta razdoblja kao da su navršena prema njezinu zakonodavstvu.
- 39 U glavnom postupku nije sporno da je INSS u skladu s člankom 45. Uredbe br. 1408/71, kako bi provjerio je li C. Salgado González plaćala doprinose u minimalnom

razdoblju od 15 godina predviđenom člankom 161. stavkom 1. točke (b) LGSS-a, uzeo u obzir kako razdoblja navršena u Španjolskoj tako i ona navršena u Portugalu.

- 40 Suprotno tome, sud koji je uputio zahtjev pita protive li se pravu Unije metode izračunavanja teoretskog iznosa predmetnog davanja koje je upotrijebio INSS.
- 41 U tom pogledu valja podsjetiti da se na temelju članka 46. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 1408/71 teoretski iznos tog davanja mora izračunati kao da je osigurana osoba obavljala svoju profesionalnu djelatnost isključivo u predmetnoj državi članici (presuda od 21. srpnja 2005., Koschitzki, C-30/04, Zb., str. I. - 7389., t. 27.).
- 42 Osim toga, članak 47. Uredbe br. 1408/71 propisuje dodatne odredbe za izračun davanja. U stavku 1. točki (g) posebno se propisuje da kada zakonodavstvo države članice predviđa da se izračun davanja temelji na prosječnim davanjima, nadležna ustanova određuje taj prosjek samo s obzirom na razdoblja osiguranja navršena prema zakonodavstvu te države. Osim toga, naslov H Priloga VI. Uredbi br. 1408/71 koji određuje posebna pravila za primjenu španjolskog zakonodavstva, u stavku 4. točki (a) navodi da se prema članku 47. te uredbe izračun teoretskog španjolskog davanja provodi na temelju stvarnih doprinosa osigurane osobe tijekom godina koje su neposredno prethodile plaćanju zadnjeg doprinosa španjolskom sustavu socijalnog osiguranja.
- 43 Kako je razvidno iz ustaljene sudske prakse, članak 46. stavak 2. i članak 47. stavak 1. treba tumačiti s obzirom na cilj utvrđen člankom 48. UFEU-a, iz kojega posebno proizlazi da radnici migranti ne smiju pretrpjeti smanjenje iznosa svojih socijalnih davanja zbog toga što su iskoristili svoje pravo na slobodu kretanja (vidjeti prethodno navedene presude Reichling, t. 21. i 22., i Lafuente Nieto, t. 33.).
- 44 Međutim, u okviru plaćanja davanja o kojemu je riječ u glavnom postupku, INSS je izračunao teoretski iznos starosne mirovine C. Salgado González u skladu s pravilom iz članka 162. stavka 1. LGSS-a, prema kojem taj iznos treba izračunati na temelju prosječnog doprinosa.
- 45 S ciljem priznavanja prava na davanja, LGSS je u skladu s člankom 45. Uredbe br. 1408/71 svakako uzeo u obzir portugalske doprinose kao da su bili razdoblja navršena u skladu sa španjolskim zakonodavstvom.
- 46 Unatoč tome, članak 47. stavak 1. točka (g) Uredbe 1408/71 navodi da se izračun prosječnog temeljnog doprinosa temelji na iznosu samih doprinosa plaćenih u skladu sa zadanim zakonodavstvom (vidjeti analogijom prethodno navedenu presudu Lafuente Nieto, t. 39.).
- 47 Iz toga je razvidno da u okviru izračuna teoretskog iznosa davanja o kojemu je riječ u glavnom postupku, INSS nije izračunao prosječni doprinos C. Salgado González samo s obzirom na razdoblja osiguranja u Španjolskoj koje je navršila tijekom godina koje neposredno prethode uplati posljednjeg doprinosa španjolskom socijalnom osiguranju, u skladu sa zahtjevima članka 47. stavka 1. točke (g) Uredbe br. 1408/71 i naslova H stavka 4. točke (a) njezinog Priloga VI.

- 48 C. Salgado González je naime plaćala doprinose španjolskom sustavu socijalne sigurnosti od 1. veljače 1989. do 31. ožujka 1999., ukupno 3711 dana, tj. približno 10 godina i dva mjeseca, dok je INSS u izračun dodao fiktivno razdoblje plaćanja doprinosa od 1. travnja 1984. do 30. siječnja 1989. kako bi ispunio uvjet plaćanja doprinosa za razdoblje od 15 godina koje prethode uplati posljednjeg doprinosa C. Salgado González u španjolski sustav. Tim je izračunom INSS želio dobiti brojnik koji bi podijelio s brojem 210 utvrđenim u članku 162. stavku 1. LGSS-a, te tako izračunati prosječni osnovni iznos starosne mirovine.
- 49 Međutim, budući da C. Salgado González nije uplaćivala doprinose u razdoblju između 1. travnja 1984. i 31. ožujka 1989., INSS je u izračunu uzeo u obzir razdoblja osiguranja koja nisu bila navršena u Španjolskoj. S obzirom da je za ta razdoblja iznos doprinosa izračunan kao nula, njihovo uzimanje u obzir dovelo je do smanjenja prosječne osnovice doprinosa Salgado González.
- 50 Međutim, treba pojasniti da do takvog smanjenja ne bi došlo da je C. Salgado González plaćala doprinose samo u Španjolskoj, bez ostvarivanja prava na slobodu kretanja. Drugim riječima, protivno zahtjevima iz članka 46. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 1408/71, kako su navedeni u točki 41. ove presude, teoretski iznos starosne mirovine C. Salgado González nije bio izračunan na način kao da je cijelu svoju profesionalnu djelatnost obavljala isključivo u Španjolskoj.
- 51 Situacija bi bila drukčija da je, kako je naglasio nezavisni odvjetnik u točki 44. svog mišljenja, nacionalno zakonodavstvo predvidjelo mehanizme za prilagodbu metode izračunavanja teoretskog iznosa starosne mirovine kako bi uzelo u obzir ostvarivanje prava dotičnog radnika na slobodu kretanja. U ovom slučaju, uzimajući u obzir pravila iz članka 162. stavka 2. LGSS-a, djelatelj bi se mogao prilagoditi kako bi odražavao broj doprinosa za redovne i izvanredne uplate koje je obveznik stvarno platio.
- 52 S obzirom na sve navedeno, na postavljena pitanja valja odgovoriti da članak 48. UFEU-a, članak 3., članak 46. stavak 2. točka (a) i članak 47. stavak 1. točka (a) Uredbe br. 1408/71 te naslov H točka 4. Priloga VI. toj uredbi treba tumačiti na način da im je protivan nacionalni propis države članice, kao što je onaj u glavnom postupku, na temelju kojeg se teoretski iznos starosne mirovine samozaposlenog radnika, migranta ili onog koji to nije, nepromjenjivo izračunava na temelju osnovice doprinosa tog radnika za određeno referentno razdoblje koje prethodi plaćanju njegovog zadnjeg doprinosa u toj državi članici, na koji se primjenjuje fiksni djelatelj, a da se ni trajanje tog razdoblja ni korišteni djelatelj ne mogu prilagoditi kako bi se uzela u obzir činjenica da je dotični radnik ostvario pravo na slobodu kretanja.

Troškovi

- 53 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 48. UFEU-a, članak 3., članak 46. stavak 2. točka (a) i članak 47. stavak 1. točka (a) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i članove njihovih obitelji koji se kreću unutar Zajednice, u verziji izmijenjenoj i ažuriranoj Uredbom Vijeća (EZ) br. 118/97 od 2. prosinca 1996., kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 629/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006., te naslov H točka 4. Priloga VI. toj uredbi treba tumačiti na način da im je protivan nacionalni propis države članice, kao što je onaj u glavnom postupku, na temelju kojeg se teoretski iznos starosne mirovine samozaposlenog radnika, migranta ili onog koji to nije, nepromjenjivo izračunava na temelju osnovice doprinosa tog radnika za određeno referentno razdoblje koje prethodi plaćanju njegovog zadnjeg doprinosa u toj državi članici, na koji se primjenjuje fiksni djelitelj, a da se ni trajanje tog razdoblja ni korišteni djelitelj ne mogu prilagoditi kako bi se uzela u obzir činjenica da je dotični radnik ostvario pravo na slobodu kretanja.

[Potpisi

* Jezik postupka: španjolski.